

Panoramski pogled na Galanterijo Podpeč. Akcija o naložbi je stekla, največji investicijski posegi pa bodo v začetku naslednjega srednjeročnega obdobja.

OD PESIMIZMA DO OPTIMIZMA

Zaostrovanje gospodarske situacije doma in v svetu se odraža vedno bolj tudi na poslovanje slovenske lesne industrije in seveda tudi Hoje.

Zaloge v letošnjem letu naraščajo kljub zmanjšanemu fizičnemu obsegu proizvodnje. Planiranega izvoza ne dosegamo.

Padanje kupne moči vpliva na zmanjšanje zanimanja za naše izdelke na domačem trgu, medtem ko smo v izvozu vedno manj konkurenčni zaradi izrednega naraščanja cen vhodnih surovin in repromateriala od dobaviteljev, ki niso dohodkovno povezani v izvozu finalnih izdelkov, premajhne in nestabilne stimulacije za izvoz z ekstremnim nihanjem, pritiska tujih odjemalcev na zniževanje cene zaradi poznavanja potreb po nujnem izvozu in možnosti nakupa od dobaviteljev iz drugih držav, ki so v podobnih ali še večjih težavah kot mi, stopnje naše tehnološke opremljenosti, sposobnosti kakovostne izdelave, specifične razdrobljenosti in stopnje organiziranosti nam daje vedeti, da smo pred teškimi nalogami oz. pred zahtevnim popravnim izpitom.

Najpomembnejše dolgoročno gradivo za popravni izpit so v tem momentu srednjeročni plani za obdobje 1986—1990. Obravnavamo veliko variant nadaljnega razvoja, od najbolj pesimističnih, ko nam obetajo ekologi, da bomo lesarji lahko ostali v bližnji prihodnosti celo brez lesa, verjetno pa z manj lesa kot ga predelujemo sedaj, do zelo optimističnih nerealnih variant, kot da se nam ne more nič zgoditi in se bomo za nedosežene cilje še vedno izgovarjali na vplive drugih.

Življenje bo teklo med obema skrajnostima, od nas pa bo odvisno kako bomo obvladali nadaljnji razvoj in s kakšnim znanjem ga bomo usmerjali. Doseženi rezultati bodo odvisni od stopnje obvladovanja zadanih aktivnosti.

Samoupravljanje in sistemske rešitve, se sliši, so v krizi ne zaradi tistega kar je napisano, ampak zaradi tega, ker se napisanega ne izvaja. Kljub temu ne more biti vsebina napisanega dovolj natančna, ker ne onemogoča in ne kaznuje tistih, ki napisane norme izigravajo. Pri tem se moramo zavedati, da tudi s spremembo teksta ne bo nič, če se sami ne bomo prevzgojili.

V zadnjem času smo pozabili na nekdanje sindikalne skupine in delovne skupine, ki so poleg ostalih samoupravnih organov skrbeli za usklajevanje interesov in nadaljn-

ji razvoj. Sedaj dajemo poudarka in uvajamo SPP-eje — sisteme predlogov posameznikov, USOMID-e — usmerjeno sistematično organizirano in množično inventivno dejavnost, KIP-e — krožke za izboljšanje proizvodnje in MID-e — množično inventivno dejavnost, kot najvišje danes znane oblike pridobivanja koristnih predlogov oz. znanja slehernega živečega človeka. Želimo torej ustvariti več z boljšim delom, čeprav mislim, da v tem obdobju ni najpomembnejše koliko bomo naredili, ker so te možnosti omejene. Bolj pomembno bo, kaj bomo naredili, kako bomo ustvarjeni družbeni proizvod razdelili in kako se bomo prilagajali možnostim gibanja standarda v bodoče.

Pri razmišljanju o prihodnosti si nehote postavimo vprašanje smisla življenja. Naše delo bo vsekakor bolj vestno, če nam ne bo vseeno, kakšen svet bomo pustili našim zanamcem.

V Hoji je sedaj v teku pomembna akcija v zvezi z utemeljevanjem združitve dveh temeljnih organizacij. Sedanja tržna situacija, notranja organiziranost, doseženi učinki in ekonomičnost poslovanja pogojujejo spremembo sedanjega načina dela.

Nadalje smo pred odločitvijo glede razvoja Hoje v naslednjem srednjeročnem obdobju. Kaj bo zgrajenega v Podpeči in za kakšen proizvodni program, kaj v drugih temeljnih organizacijah. Odločitve o prihodnjih nalogah bodo morale biti pretehtane, ker je postal denar dražji. Sedanja obrestna mera je še nižja od inflacije, ko pa bomo v bodoče najete kredite vračali, bodo obresti višje od inflacije.

Omenim naj še, da si v zadnjem času po nepotrebnem medsebojno klubujemo v postopkih sprejemanja določenih, za nadaljni razvoj manj pomembnih akcij, čeprav obstaja nevarnost, da pride tak postopek v prakso, in pri tem pozabljamo na vsebino sprememb za nadaljnji razvoj zelo pomembnih razvojnih področij.

Naj zaključim razmišljanja o aktualnih temah z mislijo na zasedenost naše proizvodnje, ki je za te čase ugodna in je posledica prizadevnosti naše komercialne in vseh ostalih delavcev Hoje, ki so pripravljeni in sposobni opravljati svoje delo tudi v izvozni kvaliteti.

Ciril Mrak

ZAVZETO ISKANJE NAJBOLJŠE REŠITVE

PRIPRAVLJAMO ZDRUŽITEV DVEH TOZD

Pot do tolikšnih ekonomskih učinkov, ki zagotavljajo tesarski dejavnosti v sklopu nove TOZD normalno proizvodnjo, uspešno poslovanje in s tem zaposlenim večjo socialno varnost.

Splošna gospodarska situacija in z njo pogojeni pogoji gospodarjenja nam narekujejo, da se moramo pri razreševanju problemov čim bolj racionalno in učinkovito obnašati in tako zaščititi interese družbe, delovne organizacije in ljudi ki so v njej zaposleni, ter jim tako zagotoviti njihovo socialno varnost.

Vse to skušamo upoštevati tudi pri razreševanju problematike, ki se nanaša na uspešnost gospodarjenja, njenega nadaljnega razvoja in obstoja pri naši TOZD Tesarstvo. Vemo, da ima ta naša temeljna organizacija v svojem poslovanju večje probleme, in to zaradi različnih vzrokov, katere pa smo dolžni čim hitreje racionalno in učinkovito razrešiti.

Tako se je že v začetku leta 1985 pričelo intenzivno razmišljati in iskati ukrep, ki bo za razreševanje omenjene problematike najbolj uspešen, in to v vseh pogledih. Kot najboljša rešitev se je izoblikoval predlog o združitvi dveh naših temeljnih organizacij, in to TOZD Žaga Škofljica in TOZD Tesarstvo v eno temeljno organizacijo.

Pri tem se je upoštevalo:

— **srednjeročne razvojne plane DO in TOZD, ki so usklajeni na ravni občine Vič in mesta Ljublane**
— **interese DO in njenih TOZD**

— **socialno varnost zaposlenih, saj je vsem delavcem zagotovljena zaposlitev v okviru nove TOZD ali pa v DO Hoji**

— **družbenopolitično in moralno odgovornost predlagateljev do družbe in do vseh zaposlenih v DO Hoji.**

Kaj nas je vodilo, da se predlaga združitev teh dveh TOZD v eno, kot najbolj učinkovito in racionalno rešitev problema?

1. Ocena razvojnih možnosti TOZD Tesarstvo na obstoječi lokaciji.

Lokacija kot taka v mestnih in občinskih dokumentih ni opredeljena kot industrijska cona. Poleg tega ne omogoča prostorske širitve, saj je obdana z ene strani s stanovanjskim naseljem, z drugih dveh pa z Ljubljano in lžansko cesto. Tesarska dejavnost, predvsem lepljene konstrukcije pa potrebuje, zaradi velikih dimenzij, za svoj nadaljnji razvoj in nemoteno proizvodnjo večje površine in tudi nepokrite površine, kot pa so obstoječe.

2. Stanje tesarske žage

Žaga obratuje praktično v nemogočih delovnih, kakor tudi tehnoloških pogojih. Zaradi same lokacije, ki pogojuje vstop hlodovine in izstop žaganega lesa na istem mestu, je potrebno pri samem razrezu opravljati veliko več neracionalne ročne manipulacije kot je to normalno, in to na zastareli, dotrajani in odpisani strojni opremi. Tudi zgradba žage in njeni prostori so v zelo slabem stanju. Zato bi bilo potrebno, če hočemo zagotoviti nadaljnje kolikor toliko nemoteno obratovanje žage, vlaganje večjih, da ne rečem velikih, finančnih sredstev predvsem v stroje, delno pa tudi v sanacijo zgradbe.

Tu pa se postavlja vprašanje ekonomske upravičenosti in smotnosti take odločitve o vlaganju na sedanji lokaciji, ki je ocenjena kot neperspektivna. Poleg tega pa imamo že danes v DO Hoji prevelike žagarske kapacitete, pri tem pa dobro vemo, da večjih količin hlodovine kot jih dobimo danes, tudi v bodočnosti ne bo mogoče zagotoviti. Iz vsega tega po logiki sledi, da je veliko bolj smotno in upravičeno vlagati finančna sredstva v žago na Škofljici, ki je perspektivna in ima vse pogoje za svoj uspešen nadaljnji razvoj.

3. Tržna situacija

Zaradi drastičnega zmanjšanja investicij na vseh področjih, je seveda padel obseg naročil, s tem pa tudi obseg dela v tesarski proizvodnji. Padec naročil je zelo občuten na klasični tesarski proizvodnji. Vzrok je v naši nekonkurenčnosti naproti obrtnim tesarskim zadrugam in obrtnikom, v veliki meri pa tudi v tem, ker imajo vse večje gradbene delovne or-

ganizacije v svojem sestavu organizirano tesarsko dejavnost in zato najprej poskrbijo za zaposlitev lastnih ljudi in šele nato iščejo kooperante drugod. Tako se nam pojavljajo nezasedene kapacitete v klasični tesarski proizvodnji, ki pa jih bo potrebno v prihodnosti nadomestiti s povečano proizvodnjo na lepljeni konstrukciji in z dodatnim proizvodnim programom. Le-ta mora temeljiti na surovinah — žaganem lesu, ki napade na žagi in uporaben, zaradi slabše kvalitete ali neustreznih dimenzij, za lepljeno konstrukcijo.

To pomeni boljše izkoriščanje obstoječih surovin, kar pa bo uspešnejše takrat, ko bo pregled nad celotnimi količinami in kvaliteto lesa voden iz enega mesta.

4. Oskrba s surovinami

V vsaki proizvodnji je kvaliteta in pravočasna oskrba s surovinami in repromateriali, poleg priprave dela, odločujočega pomena za nemoteno odvijanje proizvodnje. Moram reči, da ima

TOZD Tesarstvo od vseh naših finalnih temeljnih organizacij, najslabšo oskrbo z žaganim lesom in to predvsem zaradi splošnega pomanjkanja kvalitetnega žaganega lesa, slabega planiranja in slabe povezave znotraj delovne organizacije. Zaradi slabe oskrbe z žaganim lesom prihaja predvsem v proizvodnji lepljene konstrukcije, do motenj oziroma prekinitev proizvodnega procesa. To zelo negativno vpliva na uspeh poslovanja in na produktivnost proizvodnje. Da izboljšamo stanje pri preskrbi z žaganim lesom in povečamo produktivnost proizvodnje, je potrebno preje omenjene vzroke — napake odstraniti, to pa bo v veliki meri omogočila prav združitev teh dveh TOZD.

5. Ostale racionalizacije

Poleg do sedaj omenjenih racionalizacij naj omenim še nekatere, sicer manj vplivne, vendar na končni učinek, ki bo dosežen z združitvijo, še vedno pomembne postavke, kot so:

a) prihranki zaradi povečanja produktivnosti, ki nastaja zaradi tega, ker se bo hlodovina Tesarstva razrezovala na žagi Škofljica, ki ima sodobnejšo strojno opremo,

b) manjši bodo stroški prevoza in manipulacija z žaganim lesom,

c) boljše izkoriščanje hlodovine in žaganega lesa,

d) kvalitetnejše in učinkovitejše delo režijskih delavcev, predvsem na področju planiranja in organizacije.

Z realizacijo vseh navedenih postavk dobimo tolikšne ekonomske učinke, ki zagotavljajo tesarski dejavnosti v sklopu nove TOZD normalno proizvodnjo, uspešno poslovanje in s tem zaposlenim večjo socialno varnost.

Seveda realizacija vseh postavk ne bo mogoča preko noči, ampak bo zahtevala določen čas ob velikih naporih vseh prizadehtih, z veliko mero strpnosti in dobrega sodelovanja. Teža pa bo predvsem na strokovnih delavcih.

Damjan Vidovič

hojal
predelava lesa
ljubljan
langusova 8

Lokacija TOZD Žaga Škofljica s 14 ha površine predstavlja velike možnosti nadaljnega razvoja.

ZAOSTRENI POGOJI GOSPODARJENJA

Zaradi omejenih investicijskih možnosti se v zadnjem času obseg gradbenih del bistveno zmanjšuje.

Gradbena podjetja so v zadnjem dvajsetletnem obdobju zaradi našega intenzivnega razvoja, ki je pogojeval vlaganje v infrastrukturo in gradbene objekte, izredno razvijale svoje zmogljivosti. Vendar je že nekaj časa očitno, da se zaradi splošne gospodarske situacije v Jugoslaviji in v svetu končuje obdobje tako ugodne konjunktore in so zato potrebna nujna prilagajanja na nove razmere in pogoje gospodarjenja.

Zaradi omejenih investicijskih možnosti se v zadnjem času obseg gradbenih del bistveno zmanjšuje. To ima za posledico posebno v prehodnem obdobju povečanje konkurence tudi izpod lastne cene. Delo lahko dobiva tisti, ki ga je pripravljen in sposoben napraviti za nižjo ceno. To pa je v neposredni povezavi z novo organiziranostjo, ki mora eliminirati vse dosedanje nepotrebne stroške.

V prehodnem obdobju je pričakovati zaradi velikega razkoraka med zmogljivostjo gradbene operative in investicijskimi možnostmi družbe velik pritisk na cene tudi izpod lastnih realnih cen v organizirani proizvodnji, ker bodo pač nekateri zmožni pokrivati izgube iz drugih dejavnosti. Vendar so takemu načinu poslovanja dnevi omejeni in za neoperspektivne programe škodljivi. Zato bo potrebno izenačiti zmogljivosti z možnimi investicijskimi sredstvi, vendar pod pogojem organiziranega pristopa gradbenikov in vseh kooperantov, ki se pojavljajo pri izgradnji objektov. Končni cilj mora biti v tem, da bomo z racionalnejšim organizacijskim pristopom napravili več, kot bi napravili pri sedanjih stroških poslovanja.

V tem precepu težke finančne situacije, se že nekaj časa nahaja tudi naša tesarska proizvodnja, pri kateri se moramo organizirati tako, da bomo zmanjšali vse proizvodne in režijske stroške, ki jih bo možno, vendar jih do sedaj nismo, ker smo jih lahko še zaračunavali v prodajni ceni. Takemu obnašanju je sedaj konec in če ne bomo hitro ukrepali, se lahko znajdemo med tistimi organizacijami, ki bodo morale svojo dejavnost preorientirati ali celo ukiniti z vsemi neprijetnimi posledicami, ki taka dogajanja neminovno spremljajo.

V TOŽD Tesarstvo se giblje število zaposlenih v zadnjem času od 92 do 95 in se je zmanjšalo iz nekdanjih 115 do 120. Na sedanji lokaciji na lžanski cesti poteka proizvodnja v večih oddelkih, in sicer: žaga, proizvodnja lepljenih konstrukcij, klasičnih konstrukcij, mizarska delavnica, montaža na objektih in režijske službe.

Rast celotnega prihodka v zadnjih treh letih zaostaja za stopnjo inflacije kljub večanju porabe žaganega lesa. To pomeni, da porabljen kubični meter žaganega lesa v tesarski konstrukcijah prodajamo z vedno večjim zaostankom od povečanja nabavnih cen.

Osnovna sredstva so odpisana 86 % in oprema kar 95,5 %. Vsota kreditov je celo preko trikrat večja od sedanje vrednosti opreme, saj se amortizacija obračunava, medtem ko se anuitet ne odplačuje. Vzrok temu je reprogramiranje deviznih kreditov (ne po naši želji) in naraščanje dolarja. Kljub izredno kritičnemu stanju obstoječe tehnološke opreme bo potrebno kot vse kaže pokrivati tečajne razlike za že plačane anuitete v preteklih letih (pred reprogramiranjem kreditov), ki smo jih na željo banke plačevali v dinarjih in razumljivo plačati v devizah še do sedaj neplačani del anuitet.

Tečajne razlike grede zaradi reprogramiranja deviznih kreditov v naše breme, medtem ko nam tehnološka oprema postaja iz leta v leto starejša. Zaradi nizke akumulativnosti so realne investicijske možnosti omejene celo v okviru enostavne reprodukcije, posebno, če se upošteva še primanjkljaj obratnih sredstev. Situacija je torej zelo resna in zaskrbljujoča. (Če se to lahko zgodi tudi pri najemanju novih kreditov, je vprašljiva vsaka nova naložba.)

Sedanje stanje lahko strnemo v naslednja področja:

- stopnja organiziranosti proizvodnje in dosežena produktivnost
- izkoriščenost tehnoloških zmogljivosti
- nesorazmerje med nabavnimi in prodajnimi cenami
- stanje tehnološke opreme
- prilagajanje na tržne pogoje gospodarjenja.

Možnosti nadaljnega razvoja

Pri oblikovanju nadaljnega razvoja tesarske dejavnosti izhajamo iz dolgoročne usmeritve, in sicer v pogledu:

- razvojnega programa
- perspektivnosti lokacije
- samoupravne organiziranosti

V pogledu razvojnega programa predvidevamo povečanje proizvodnje lesenih lepljenih konstrukcij in finalizacijo hiš v usmerjeni gradnji s kompletno opremo iz lesa, ki se pojavlja v hiši kot gradbeni konstruktivni ali dekorativni element. Zmanjšali naj bi obseg klasičnih konstrukcij.

Perspektivnost lokacije nam omogoča brez večjih naložb pocenitev žaganja hlodovine na eni žagi in čimprejšnje ustvarjanje pogojev za pripravo klasičnih konstrukcij na Žagi Škofljica, da se tako izognemo nepotrebnim transportnim stroškom lesa.

Tako organizirana proizvodnja perspektivno na eni lokaciji bo v surovinski odvisnosti od žage v celoti. Zato bo najprimernejša oblika nove samoupravne organiziranosti obeh dejavnosti v eni temeljni organizaciji, ker bo na ta način žaga najbolj obvezujoča pokrivati potrebe po žaganem lesu tesarske dejavnosti.

Z novo organiziranostjo, združitvijo obeh žag, spremembo zdaj znanega proizvodnega programa in novimi organizacijskimi prijemi, ki se morajo odraziti v večji učinkovitosti ocenjujemo, da bo dejavnost tesarstva z učinki sedanje količine hlodovine poslovalo z minimalno stopnjo rentabilnosti poslovanja. To pomeni vsekakor uspeh glede na sedanje stanje in istočasno zadolžitvijo, da bo potrebno delati na izpopolnjevanju tehnologije in nadaljnjih raziskavah tržišča.

Pričakovani rezultati bodo ugodnejši pri uspešnejši prodaji predvidenega proizvodnega programa v primerjavi s preteklim letom.

Ciril Mrak

OH, TA PRESNETI DELOVNI ČAS

Inštitutu za delo pri pravni fakulteti v Ljubljani je bilo postavljeno vprašanje v zvezi z zakonitostjo sprejetja sprememb in dopolnitev samoupravnega splošnega akta o giblivem delovnem času. Pravilnik je bil pred časom sprejet na zboru delavcev delovne skupnosti. Predlog sprememb je predlagal strokovni kolegij, vendar je na zboru delavcev dne 7. 5. 1985 za predlog glasovalo le 28 od skupnega števila 94 delavcev. Po končanem zboru delavcev je vodja zbora pričel zbirati podpise o tem, kdo je za predlagane spremembe. Na zboru 16. 5. 1985 je poročal koliko delavcev se je odločilo za predlagane spremembe in objavil, da spremembe pravilnika veljajo od 20. 5. 1985 dalje.

Odgovor:

Po določilih 1. odst. 610. člena ZZZ se samoupravni splošni akti tem. organizacije oz. delovne skupnosti sprejemajo po postopku, ki ga določa samoupravni sporazum oz. statut. Iz teh aktov je mogoče ugotoviti na kakšen način je mogoče sprejeti obravnavani pravilnik oziroma njegove spremembe in dopolnitve. Če način sprejemanja sprememb in dopolnitev ni nikjer določen, je potrebno analogno uporabiti norme 53. člena ZDR in akt spremeniti po postopku, po katerem je bil sprejet pravilnik. Glede na omenjeno, bi bilo torej v konkretnem primeru pravilno, da bi samoupravni splošni akt sprejeli delavci na zboru delavcev. Če spremembe niso bile sprejete na ta način, jih ni mogoče objaviti in torej tudi ne morejo veljati kot samoupravno sprejete pravne norme.

Inštitut za delo

S takimi zadevami se ukvarjamo v Hoji maja in junija 1985.

POLICENTRIČNI RAZVOJ SLOVENIJE

Prednosti takšnega pristopa so številne; približevanje novih delovnih mest ljudem in ne obratno, porast narodnega dohodka, osebne in splošne standarde, odprava socialne negotovosti za dober del prebivalstva v dotlej revnih agrarnih okoliših, čim hitrejša premeščanje ekonomskega prepada med mesti in podeželjem ipd. Vendar je imel policentričen že v svojo zasnovno vgrajenih nekaj občutljivih točk, ki bi jim morali posvetiti posebno pozornost.

Prva neugodna okoliščina je prostorska razpršenost proizvodnih zmogljivosti, v glavnem predelovalne industrije, kar hkrati pomeni veliko oddaljenost od surovinskega zaledja (izjema so edinole lesni obrati).

Policentričen se je rojeval brez upoštevanja transporta. Slednji je bil njega dni pač stroškovno zanemarljiva postavka. Načrtovalci so gledali nanj enako brezbrizno kot na zaščito okolja, zaradi katere sta zrak in voda v Sloveniji onesnažena podobno kot v deželah s štirikrat večjo gostoto prebivalstva.

Je že tako, da je ekološko dosti bolj škodljivo razmetati umazano industrijo, denimo železarne, cinkarne, kemične tovarne, termoelektrarne in galvanske obrate po vsej deželi, kakor pa jo po klasičnem vzorcu skoncentrirati na enem mestu.

Primerjava stroškov gradnje štiripasovnice in ustrezne železniške proge enake pretočnosti na istem terenu in pri dolžini 100 kilometrov je pokazala, da je železnica za polovico ali celo enkrat cenejša, pač odvisno od predvidenih maksimalnih hitrosti vlaka, njihovega pogona ter osnih pritiskov. Stroški tekočega vzdrževanja so približno dvakrat nižji. Železnica pogoltna (zavzame ali uniči) tudi 2,3-krat manj površin, kar je izrednega ekološkega pomena. Onesnaževanje okoliškega zraka s primesmi v izpušnih plinih je skoraj petdesetkrat manjše kakor pri avtocesti.

(Priredil urednik po Delu)

CELOVIT NASTOP NA TRŽIŠČIH

Odločitev, ki jo bodo delavci izglasovali z referendumom v obeh temeljnih organizacijah ima velik pomen v razvoju obeh naših temeljnih organizacij, kot tudi v celotni delovni organizaciji.

POSLOVANJE »HOJE« V PRVEM POLLETJU 1985

IZPAD V IZVOZU BOMO NADOKNADILI

Za nami je pet oziroma šest mesecev razgibanega gospodarskega obdobja leta 1985. Zaradi krizne situacije v našem gospodarstvu se moramo zavedati, da nas čaka še več naporov in odrekanih, da bomo nastalo situacijo sanirali. Zato bo potrebno odločneje nadaljevati z izvajanjem dolgoročnega programa stabilizacije. Politiko tečaja dinarja in obrestne mere je treba nadaljevati v takem obsegu, da bosta imela ta dva instrumenta pričakovane posledice. Za nas visoke nominalne obresti (še vedno nižje od inflacije) povzročajo velike stroške. Na pomenu pridobiva lastna akumulacija. Pri trenutno (od 1. 7. 1985) 74% splošni obrestni meri lahko kaj hitro vsak izračuna, koliko je izgubil na račun obresti. Kakor smo v preteklosti zane-marjali (zaradi nizkih obrestnih mer 3—6%) lastna sredstva za financiranje osnovnih in obratnih sredstev, toliko bolj moramo danes temu problemu posvečati večjo pozornost. Potrebno je znižati zaloge (nepotrebne) in podrobno preanalizirati financiranje zalog. Ker smo na višku sezone nabave hlodovine, so se v preteklih dveh mesecih pojavljale likvidnostne težave, ki smo jih oziroma jih rešujemo s kratkoročnimi likvidnostnimi krediti. Pri določanju plačilnih pogojev se moramo zavedati, kaj pomenijo obresti, in sicer en, dva in več dni. Glede rezultatov poslovanja, naj povemo, da bodo razen ene TOZD vse zaključile periodični obračun I-VI/85 s pozitivnim finančnim rezultatom.

Vsi se zavedamo, da nam bo le dobro gospodarjenje omogočalo ohranjati družbeni in osebni standard.

Izvoznih načrtov za prvo polletje 85 ne bomo uresničili. Izpad bomo nadoknadili v zadnjem kvartalu, za kar obstaja realna možnost, da bomo dosegli 3,5 milj. USA \$.

Magda Hadalin

Elaborat o ekonomskih možnostih poslovanja tesarske dejavnosti v DO »Hoja« je bil obravnavan na širšem družbenopolitičnem aktivu, na katerem so bili prisotni predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov temeljnih organizacij združenega dela Tesarstvo in Žaga Škofljica. Po temeljnih razpravah na obeh temeljnih organizacijah je bil sprejet zaključek, da se na pripravah za integracijo obeh TOZD nadaljuje, saj vsebina elaborata nakazuje boljšo delovno in poslovno povezanost, večjo poslovno učinkovitost in večji obseg poslovanja. Zaradi koncentracije proizvodnih sredstev bo razpoložljiva večja proizvodna zmogljivost in ustvarjena določena reprodukcijska celota. Zagotovljeni bodo pogoji za enoten, skupen in celovit nastop na domačih in tujih tržiščih. Z vsem pa bodo ustvarjeni boljši pogoji za pridobivanje prihodka in dohodka. In na kraju zagotovljena bo ekonomska stabilnost, boljša samoupravna organiziranost in socialna varnost vseh zaposlenih.

temeljnih organizacijah ima velik pomen v razvoju obeh temeljnih organizacij, kot v celotni delovni organizaciji.

V pripravi je dokončno oblikovanje osnutka elaborata o združitvi, osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi (pripojitvi) TOZD Tesarstvo k TOZD Žaga Škofljica, osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD in osnutek statuta TOZD.

Vse navedene dokumente morata obravnavati delavska sveta temeljnih organizacij, ki se združujeta in jih dati v javno razpravo ter sklicati zbora delavcev, ki naj opravita poprejšnjo obravnavo v skladu s 462. členom zakona o združenem delu.

Združitev obeh temeljnih organizacij se predvideva s 1. 10. 1985. Da pa bo to lahko izvedljivo, bo potrebno opraviti določene aktivnosti, ki naj bi se izvajale v naslednjih predvidenih rokih:

12. 7. 1985 — delavska sveta TOZD Tesarstvo in TOZD Žaga Škofljica obravnavata prej navedene osnutke samoupravnih splošnih aktov in elaborat ter jih dasta v javno obravnavo. V času javne obravnave obravnavajo osnutke družbenopolitične organizacije v obeh temeljnih organizacijah in do njih zavzemajo svoja stališča.

31. 7. 1985 — Zbora delavcev TOZD Tesarstvo in TOZD Žaga Škofljica izvedeta poprejšnjo obravnavo samoupravnih splošnih aktov in sprejmeta elaborat.

31. 7. 1985 — Delavska sveta TOZD Tesarstvo in TOZD Žaga Škofljica oblikujeta predloge samoupravnih splošnih aktov in razpišeta referendum za njihov sprejem, določita datum izvedbe referendumov in imenujeta komisije za izvedbo referendumov.

26. 8. 1985 — datum izvedbe referendumov.

Odločitev, ki jo bodo delavci iz-

glasovali z referendumom v obeh TOZD. 30. 8. 1985 — Skupna seja delavskih svetov TOZD Tesarstvo in TOZD Žaga Škofljica, na kateri se razglasi rezultate referendumov.

Glede na to, da se TOZD Tesarstvo pripoji k TOZD Žaga Škofljica bo potrebno razpisati volitve v nove samoupravne organe, tako, da bodo zastopani v njih delavci iz vseh delov delovnega procesa. Zato na tej seji delavski svet tudi razpiše volitve v nove samoupravne organe, določi datum volitev in imenuje volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnega imenika.

30. 9. 1985 — Datum izvedbe volitev.

3. 10. 1985 — 1. seja delavskega sveta združena TOZD, na kateri se opravi konstituiranje delavskega sveta in izvoli komisije.

Opisane so aktivnosti, ki se morajo opraviti v temeljnih organizacijah, ki se združujeta.

Združevanje pa ni le zadeva samo obravnavanih temeljnih organizacij, temveč celotne delovne organizacije. Krajša informacija o pripravah na spremembe v organiziranih temeljnih organizacijah je bila že podana na vseh zborih delavcev, ko so se sprejemali periodični obračuni za prvo četrtletje 1985. Podrobne informacije pa bodo podane na zborih delavcev ob sprejemanju polletnega obračuna poslovanja.

Martin Weisseisen

PRVI V VLEČENJU VRVI

8. junija 1985 se je v športnem parku na Kodeljevem zbralo veliko število delavcev SOZD Uniles. Prišli so, da bi se pomerili med seboj v športnih panogah, ter da bi preživeli zanimiv in prijeten dan med prijatelji. Žal je celotno prireditel malo oviral dež, ki se je cel dan ponujal in nas občasno tudi pregnal pod streho. Popolnoma pa je preprečil popoldansko kulturno in zabavno prireditev, ki je zaradi hudega naliva ni bilo mogoče izpeljati. Kljub vsemu pa so igre dobro uspele.

Naše ekipe so dosegle naslednje rezultate:

- kegljanje ženske 8. mesto
- kegljanje moški 6. mesto
- streljanje moški 10. mesto
- mali nogomet 7. mesto
- šah 7. mesto.

Kot posameznik se je najbolje odrezal Peter Hafner, ki je v kegljanju podrl 223 kegljev, kar je zadostovalo za 5. mesto med posamezniki.

Poleg teh disciplin smo nastopili še v zabavnih igrah: skakanje v vrečah, teku na smučeh, ter vlečenje vrvi. Ravno pri tem zadnjem smo se tudi najbolje uvrstili saj smo premagali vse svoje nasprotnike in dosegli 1. mesto. Poleg zadoščenja, da smo vsaj najmočnejši v SOZD-u, smo dobili še nagrado, ki je bila »silakom« najbolj primerna — 10 kg težko mortadelo.

Mirko Zorčič

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

V prostorih Stavbenega mizarstva smo proti koncu leta 1984 odprli novo trgovino za prodajo vseh Hojinih izdelkov. Zanimanje kupcev in dosednji promet dokazujeta, da je bila ta odločitev upravičena. V novi industrijski trgovini na lokaciji TOZD Stavbenega mizarstva Ljubljana, Koprška 92, pri končni avtobusni postaji mestnega prometa št. 1, Cesta v Mestni log, vam nudimo ugoden nakup:

- stavbeno mizarstevskih izdelkov in ostalih izdelkov DO Hoja
- lesenih elementov za Hobi Program »Naredi sam«.

Trgovina je odprta vsak dan od 7. do 14. ure in ob sredah do 18. ure. Informacije po telefonu 261-571 in 261-359 (na sliki: Vhod v Hojino trgovino)

Anton Krek

predelava lesa
ljubljana
langusova 8

POGOJ ZA USPEH NA TRŽIŠČU

KAKOVOST IN CENA IZDELKA

V zadnjem času vse pogosteje slišimo, da je kakovost izdelkov pomembna pri nastopanju na svetovnem trgu. Pogoj za uspešno prodajo je v estetskem oblikovanju, funkcionalnem konstruiranju in kakovostni izdelavi. Kakovost izdelka je odvisna od razpoložljive tehnologije in organizacije dela, uporabljenih materialov in človeka, ki upravlja stroje oziroma opravlja ročna dela.

Kakovost izdelave mora biti jasno opredeljena že v komercialni pogodbi na podlagi konstrukcijskih in eksploatacijskih zahtev in natančno opisana v tehnični dokumentaciji iz priprave dela.

Zahteve glede kakovosti izdelave posamezne operacije mora poznati in upoštevati tehnolog časa pri določanju normativov. Zato nas delo po normi obvezuje ne samo v pogledu opravljene količine zaradi večjega osebnega dohodka in doseganja predvidenega operativnega plana proizvodnje, ampak tudi v pogledu dosežene kakovosti izdelave. Kakovost opravljenejega dela je lahko v ozki povezavi s hitrostjo dela. Največkrat se hitro in dobro ne da delati, prevelika hitrost lahko zmanjšuje kakovost opravljenejega dela. To pride posebno do izraza pri ročnih delih (površinska obdelava...) itd. Zato imajo normativi časa lahko negativno vlogo na kakovost izdelave.

Cena izdelka je v sorazmerju s kakovostjo. Dosežene prodajne cene so posebno na svetovnem tržišču v neposredni povezavi in pogojene s kakovostjo izdelave.

Kakovost in cena izdelka je odvisna prav od vsakega delavca. Napake na posameznih delovnih operacijah se seštevajo in vplivajo na končno ceno izdelka.

Naj zaključim. Nesporno je, da vpliva doseganje normativov časa na kakovost končnega izdelka. Pri tem se moramo zavedati, da bo naše delo opravljeno najbolj primerno takrat, ko bomo delali zmerno in vestno. Ta misel naj velja za vse zaposlene v delovni organizaciji.

Andrej Kos

Zadnja kontrola oken pred odpremo. Okna morajo predvsem dobro tesniti in se lahko zapirati.

INVESTICIJA V »GALANTERIJO« PODPEČ

PROJEKT JE TIK PRED ZAKLJUČKOM

Odkup zemljišča je že opravljen, izdelana je lokacijska dokumentacija, pa tudi lokacijska odločba je že izdana: Kredit za uvoz strojne opreme.

Pred petimi leti smo si v planskih aktih zadali nalogo, da bomo poleg prve faze izgradnje na Škofljici pričeli tudi z večjo investicijsko naložbo v izvozno naravnano proizvodnjo v Podpeči.

V tem času so se opravljale mnoge aktivnosti predvsem s področja proizvodno programske problematike in pa velikost oziroma obseg investicijske naložbe.

Priznati je treba, da je načrtovanje te naložbe izredno zahtevno in odgovorno. Gledano iz več zornih kotov, je problematika v osnovi naslednja.

TOZD Galanterija Podpeč je bila od leta 1965 s svetlimi izdelkami redno v izgubi v naši DO zaradi tega, ker je vztrajala na izvozu, ki pa v teh letih ni bil dovolj družbeno priznan.

Zaradi neakumulativnosti te dejavnosti je bil tudi tehnološki in prostorski razvoj usmerjen le na najnujnejše rešitve. V zadnjih letih smo investirali predvsem v izboljšanje delovnih pogojev in zamenjavo izrabljene strojne opreme.

Iskale so se tudi rešitve v samem proizvodnem programu. Problem obešalnika, kot monokulture, se je reševal z dodatno proizvodnjo novih programov, to je razni zahtevni izdelki iz bukovine, predvsem letve za pohištvo in HOPO.

Vsa ta proizvodnja se odvija v zastarelih lesenih ozkih in nizkih prostorih, ki se jih tehnološko težko uredi. Največji problem pa nastaja v končni površinski obdelavi, kjer se srečajo različni načini obdelave in različni materiali. Obešalnik, kot še vedno glavni izvozni program na sistemu nitrolakov s potapljanjem, letvastosti in HOPO program pa v kombinaciji zahtevnega luženja z brizganjem vmesnih in zaključnih nanosov poliuretanskih lakov. Če k temu prištejemo še veliko število barv-

nih variant in izvedb ter tehnološke čase sušenja laka obešalnikov je problematika toliko večja, predvsem, če je treba povečati proizvodnjo.

Struktura proizvodnje se je z leti spreminjala iz velikoserijske izdelave nezahtevnih obešalnikov na majhne serije zahtevnejših in površinsko bogatih artiklov.

To je dovedlo do tega, da proizvodnja v letu 1984 ni zmogla vseh naročil zaradi posameznih proizvodnih grl predvsem v lakirnici.

V letu 1984 se je izdelal investicijski program, ki je načrtoval izgradnjo prve faze rekonstrukcije tovarne.

Vzporedno z obstoječo razžagalnico in strojno delavnico naj bi se izgradili novi proizvodni prostori v izmeri 85 x 18 m. V te prostore naj bi se selila razen razžagalnice vsa strojna obdelava letvastega dela in nove povečane proizvodnje, kjer bi se dokončno obdelala v novi lakirnici. Obešalniški program bi se odvijal v obstoječih prostorih, ki bi jih zaradi sprostitve ostalih artiklov iz proizvodnje lažje proizvodno obvladovali.

Po detajlni proučitvi te variante je prišlo do novih dilem, zaradi energetske zahtevne proizvodnje in samega vodenja procesa.

Treba bi bilo voditi dve proizvodni liniji na eni lokaciji v dveh izmenah, ogrevati dve lakirnici, kar je energetske zahtevno.

Iz tega je, mogoče tudi pod vplivom neizpolnjevanja proizvodnih naročil v letu 1984 izšla nova varianta, da če se že mora graditi energetika, naj se kompletna lesna proizvodnja preseli v nove prostore in tako za daljše obdobje postavi temelj proizvodnje v Podpeči.

S tem konceptom se je pristopilo k izdelavi projektov PGD v začetku leta 1985. Po pridobitvi predračunskih vrednosti tako opredeljene investicije se je ugotovilo, da TOZD Podpeč in tudi cela HOJA nima tolikšne finančne moči, da bi zagrizla v to jabolko.

Na podlagi te ocene se je sprejelo usmeritev, ki le omogočajo začetek realnega obsega investicije v lesno in kovinsko dejavnost. Vse te možnosti pa so finančno limitirane do največ 500 milijonov din.

Pri tem naj povemo to, da je za investicijo v TOZD Galanterija že opravljen odkup zemljišča, izdelana lokacijska dokumentacija, izdana lokacijska odločba in da bodo projekti PZI izdelani do 15. julija 1985. Prav tako se pospešeno opravljajo aktivnosti na prodobivanju sredstev za investicijo. Podpisan je tudi kredit od IFC finančne korporacije iz ZDA v višini 500.000 US \$ za uvoz strojne opreme.

Od te opreme bo slaba polovica za TOZD Galanterijo, ostalo pa za »Pohištvo« Polhov Gradec, Stavbno mizarstvo in Žaga Škofljica.

Anton Tehovnik

Vhod v Galanterijo Podpeč

MEHANIZIRANO LESNO SKLADIŠČE »MELES« NA ŽAGI ŠKOFLJICA JE KONČANO

OMOGOČENA RACIONALNA PRIPRAVA SUROVINE

Velika pridobitev, ki bo nova spodbuda za vse člane naše delovne organizacije.

V lanskim drugi številki HOJE, ko smo podrobneje predstavili novo pridobitev na TOZD Žaga Škofljica, to je izgradnjo »MELESA« smo predvidevali, da bo investicija zaključena konec leta 1985. Prišlo je do nepredvidenih zapletov pri usposobitvi nove trafo postaje. Kabelski visokonapetostni priključek od glavnega voda do nove trafo postaje je zaradi jesenskega deževja, potem pa zaradi izredno ostre zime, bil izveden šele v marcu leta 1985. V tem mesecu se je kompletna oskrba novih objektov, to je MELESA in vseh obstoječih objektov priklopil na novo transformatorsko postajo (TP), staro TP in visokonapetostni prosti vod pa se je odstranil.

Z vklopom TP so izvajalci del »TOM« Mežica lahko preizkusno vklopili celotno napravo v obratovanje in odpravili še pomanjkljivosti, oziroma uskladili delovanje celotnega sistema.

Konec aprila 1985 je bila s pomočjo monterjev »TOM«, naših delavcev in monterjev firme JO-ERK iz ZRN, ki je dobavitelj elektronskega dela za krmiljenje »Melesa«, celotna naprava usposobljena za obratovanje.

Pri tem je treba poudariti, da se je ob angažiranju vzdrževalcev in ostalih delavcev opravilo še veliko dodatnih del na celotni liniji, od raznih podestov, stopnic, zaščit, izdelave nadstreškov nad lupilnikom, merilno glavo i čelilko, pa do adaptacije že zgrajenega objekta. Prestaviti smo morali vogalne stebre zaradi boljšega pregleda operaterja nad celotno linijo.

Pri poizkusnem obratovanju celotne linije se je ugotovilo, da nima smisla forsirati lupljenja in krojenja na novi liniji zaradi težkega odstranjevanja lubja in odpadkov iz blata.

S pomočjo sovlagatelja AERO — Medvode, kateremu bomo dobavljali olupljeno žamanje, smo se odločili, da uredimo kanalizacijo in asfaltiramo okolico MELESA. Po sprejetih planih naj bi bila vsa dela opravljena do konca julija 1985. V ta ureditvena dela bo vloženo približno 30 milijonov din. Vrednost prve faze investicijske izgradnje na kompleksu v Škofljici znaša ca. 150 milijonov din.

Pri tem moramo upoštevati, da bo že zgrajena trafo postaja za-

dovoljevala nadaljnje potrebe, ki se načrtujejo na tej lokaciji.

Tudi vsi obstoječi objekti so z novimi nizkonapetostnimi kablji že povezani z novo TP. Prav tako je zgrajen vodovodni priključek s primarno hidrantsko mrežo, urejen je velik del meteorne kanalizacije in zunanje ureditve, ki bo koristila tudi za nadaljnji razvoj na tej lokaciji.

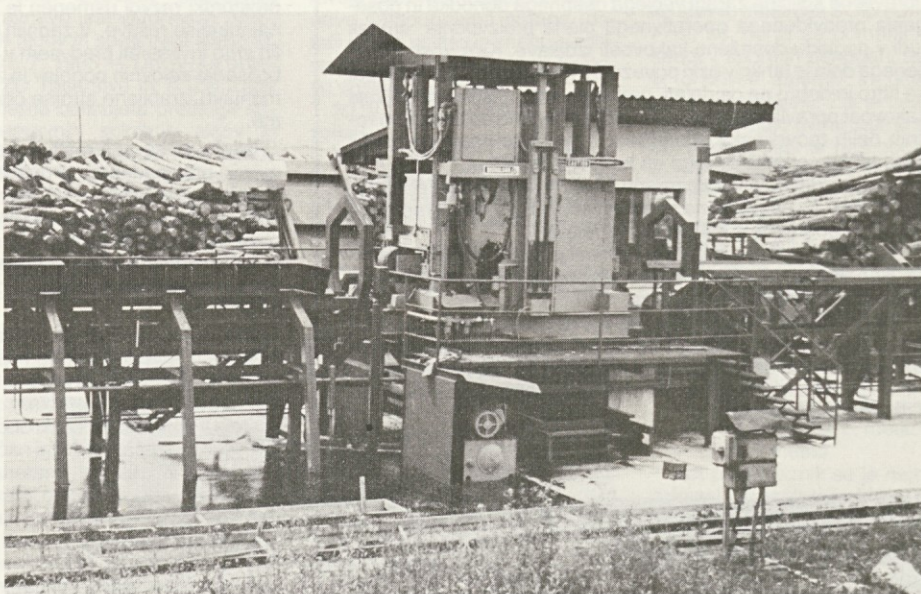
Na temeljih, ki so bili zgrajeni pred več kot dvajsetimi leti, je postavljena tudi nadomestna prevzemna lopa v velikosti 40 x 18 m. Razen betonskih nastavkov je ta lopa sad dela HOJINIH delavcev.

Jeklene stebre in okovje so izdelali vzdrževalci iz Žage. Strešno lepljeno konstrukcijo so izdelali in postavili naši tesarji iz TOZD Tesarstvo, letvanje in pokrivanje pa je bilo opravljeno z lastnimi močmi delavcev iz Škofljice, ki so že večkrat dokazali, da jim gre tako delo od rok kot pravi profesionalcem.

Ob zaključku te investicijske naložbe, s katero bomo omogočili racionalno pripravo surovine za čim boljše izkoriščanje v nadaljnji predelavi želimo, da bi delavcem na Škofljici in celi HOJI ta pridobitev dala novih moči pri opravljanju vsakodnevnih delovnih zadolžitvev in hitrejši razvoj v prihodnosti.

Komandni prostor za vodenje celotne linije.

Lupilnik Nicolson

Anton Tehovnik

Prednji del linije (od desne proti levi) Lupilnik, elektronski merilnik in čelilnik hlodovine.

NOVOSTI IZ TESARSTVA

Delegacija Unida na obisku v TOZD Tesarstvo

Center za mednarodno sodelovanje dežel v razvoju iz Ljubljane, SOZD Uniles in Unido (Organizacija združenih narodov za industrijski razvoj) so organizirali seminar, katerega so se udeležili predstavniki (za lesarsko področje), predvsem azijskih in afriških dežel (Kitajska, Indonezija, Gvajana, Nigerija, Sirija, Uganda, Tanzanija...).

V seminar so bili vključeni poleg štirinajstdnevni predavanj obiski v določenih delovnih organizacijah. Tako so si ogledali tudi proizvodnjo lesenih lepljenih konstrukcij v Hoji.

Slavnostni sprejem delegacije Unida.

Po predstavitvi proizvodnega programa in ogledu proizvodnje so si gostje ogledali filmski prikaz poteka proizvodnje lepljenih konstrukcij z montažo. Z diapozitivi jim je bila prikazana referenčna lista pomembnejših objektov ki jih je ta dejavnost izvajala v zadnjem obdobju.

Gostje so bili presenečeni nad dimenzijami tovrstnih konstrukcij. Zanimala jih je možnost gradnje takih objektov v toplih in vlažnih klimatskih pogojih.

Predstavitve naše dejavnosti so pozdravili z močnim aplavzom, kar potrjuje, da so bili pri nas zadovoljni.

Delegacija Unida na predstavitvi proizvodnje lesenih lepljenih konstrukcij.

15. JUNIJA

DAN HOJE

Hoja je dne 15. 6. 1985 praznovala 60-letnico obstoja TOZD Pohišvo Polhov Gradec in tega dne tudi prvič organizirala »dan Hoje«.

Slovesnosti, ki se je pričela

ob 11. uri v Polhovem Gradcu se je udeležilo preko 500 delavcev in upokoencev Hoje. Slovesnosti so se udeležili tudi najvišji predstavniki družbenopolitične skupnosti. S kratkim in zelo dorog pripravljanim kulturnim programom, na katerem so sodelovali Otroški pevski zbor osnovne šole Polhov Gradec, Oktet HOJA in recitatorji je bil dan višek praznovanja. Na tej slovesnosti so bile podeljene plakete dobrega delavca, naslednjim delavcem Hoje:

Erbežnik Marjan, Gradišar Anton, Rajlić Obrad, Golub Stanislav, Zakrajšek Bernar-

da, Bilbija Lazar, Petrič Anton, Serajnik Franc, Smole Marija, Doles Franc, Peterlin

Nevenka, Strle Franc, Malovrh Jernej, Janša Janez, Koritnik Franc, Švigelj Alojz, Fortuna Anton, Brlan Jože, Oven Cecilija.

Plakete dobrega delavca so bile podeljene kot priznanje za doseganje nadpovprečnih rezultatov pri delu, vloženi trud in požrtvovalnost, s katero so delavci prispevali k napredku in nadaljnjem razvoju TOZD in DO ter krejitvi socialističnih samoupravnih odnosov.

V govoru, ki ga je imel generalni direktor Vidovič ing. Damjan, so bili poudarjeni tudi inovatorji Hoje, katerih je iz leta v leto več. Dana je bila spodbuda, da bi se inovativna dejavnost še bolj razvijala, kar bo v ponos delavcem Hoje in prispevek k napredku Hoje in celotne družbe.

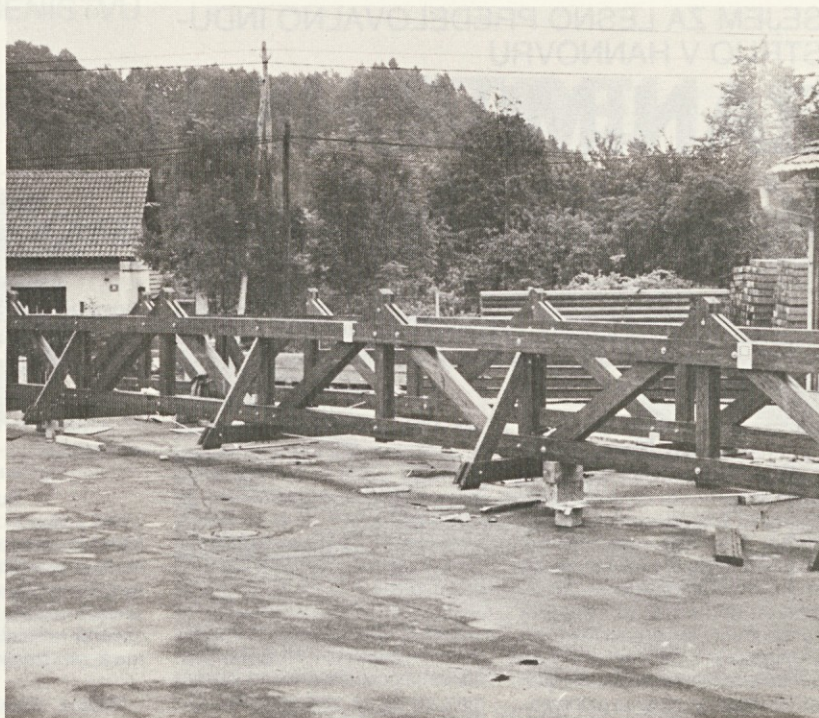
Po končanem kulturnem programu je bilo organizirano družabno srečanje, na katerem nas je zabaval ansambel Toneta Žagarja. Organizirana so bila tudi zabavno športna tekmovanja med temeljnimi organizacijami in DSSS, tako npr. vlečenje

vrvi, žaganje hloda in podobno.

Kljub slabemu vremenu je bila udeležba zadovoljiva, najvažnejše pa je to, da smo se vračali na svoje domove z občutkom pripadnosti Hoji in zadovoljni, saj so organizatorji tega srečanja pomislili na vse in organizacijo izpeljali brez pripomb.

Zabavno srečanje se je končalo v poznih večernih urah, v vseh pa je bil skovan zaključek »Prihodnje leto se bomo za Dan Hoje srečali na drugi lokaciji naše Hoje.

Marin Weisseisen

Pripravljen most za odpremo.

Most za pešce čez Kamniško Bistrico

Naši tesarji so postavili most za pešce čez Kamniško Bistrico, ki povezuje usnjarsko cesto in obvoznico pri tovarni UTOK v Kamniku.

Most je dolg 22 m, širok 2,5 m in težak 9 ton.

Zgrajen je bil v enem mesecu od prve informacije oziroma v 14 dnevih od podpisa pogodbe.

Most skrajša pot predvsem šolarjem, ki so morali pred tem napraviti približno 1 km daljšo pot.

Prvo srečanje predstavnikov Hoje z investorjem je bilo 15. maja 1985 v Kamniku. Dogovorili smo se za izvedbo mostu čez Kamniško Bistrico v klasični leseni izvedbi. Glede na to, da ni bilo moč dobiti na tržišču suhega hrastovega lesa v potrebnem roku, smo predlagali investitorju izvedbo v leseni lepljeni konstrukciji iz smrekovega lesa. Predlog je bil akceptiran in je takoj stekla akcija v zvezi s pripravo ponudbe in komercialne pogodbe in izdelavo potrebne projektne dokumentacije. Tako je bila pogodba med Hojo in Komunalnim podjetjem Kranj podpisana 29. maja 1985 z obveznostjo, da končamo most do 15. junija 1985. Ob organiziranem pristopu je bila celotna konstrukcija pripravljena za odpremo 13. 6. 1985, istega dne naložena in prepeljana s posebnim prevozom v Kamnik naslednji dan 14. junija 1985. Montaža je bila končana 14. junija 1985 v popoldanskih urah.

Z opravljenim delom so bili zadovoljni tako naročnik, kot predstavniki občinske Skupščine Kamnik, najbolj pa so se mostu razveselili šolarji in prebivalci iz neposredne okolice.

(Po informacijah direktorja TOZD Tesarstvo Bogomirja Uršēja zapisal urednik)

PROFIL MOSTA ZA PEŠČE ČEZ KAMNIŠKO BISTRICO

PROFIL

SEJEM ZA LESNO PREDELOVALNO INDUSTRIJO V HANNOVRU

ZANIMIVO IN KORISTNO

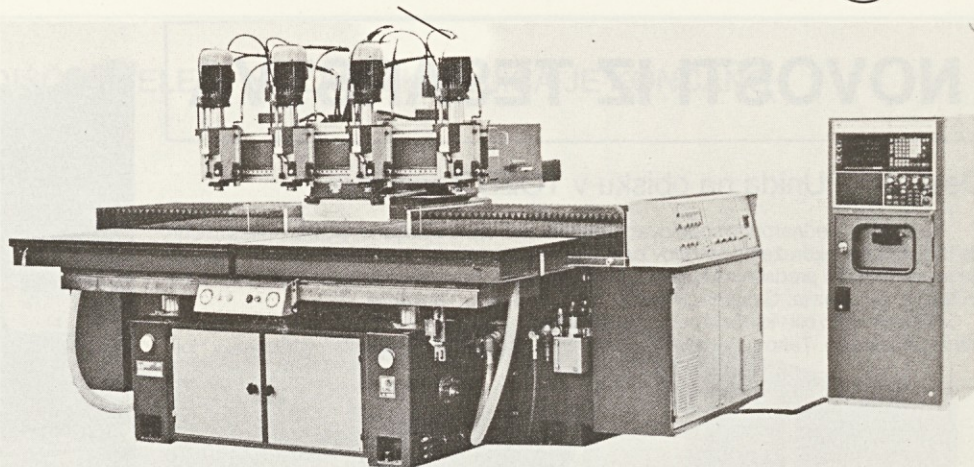
Sejem »Ligna« v Hannoveru je specializiran strokovni sejem, na katerem je bila predstavljena sodobna tehnološka oprema za predelavo in obdelavo lesa, lesnih tvoriv in spremljajočih dejavnosti v lesni industriji.

V kontekstu proizvodnje oken so firme: Hemag, Weinig, Harbs in SCM predstavili lesnoobdelovalne elektronske centre za maloserijsko in velikoserijsko proizvodnjo. Tak center sestavlja večje število elektronsko vodenih strojev med seboj delovno usklajenih in povezanih z gnanimi transporterji in obračalniki pri enostranskih čepilnih strojih. Centru streže manjše število ljudi odvisno pač od stopnje avtomatizacije. Obdelovanci dobijo tu svojo pravilno obliko, gladko površino (nadaljnje brušenje ni potrebno), končno dolžino, čepe in zareze. S tem je mehanski del obdelave končan. Sledi nanos le-

oila in lepljenje v okvirni stiskalnici, zunanje profiliranje in izdelava lukenj ter ležišč za okovje. Zanimivo pri mehanski obdelavi je predvsem v tem, da je čepljenje izvedeno pred profiliranjem. Konvencionalni način je namreč nasproten.

Našteti proizvajalci lesnoobdelovalnih centrov imajo podobno koncepcijo. Razlike so v glavnem glede na velikoserijsko oz. maloserijsko proizvodnjo v tem, da je instalirana avtomatska transportna oprema oz. dvostranski čepilni stroj.

Oprema je postavljena v obliki

Numerično krmiljen center za obdelavo zahtevnih pohištenih elementov.

črke U in zavzema sorazmerno majhno površino. Lesnoobdelovalni center je zelo prilagodljiv dimenziji izdelka, veliko manj pa seveda različnim profilom oziroma tipom izdelka.

Večina obdelovalnega orodja je v obliki kompletnih garnitur, ki so namenjene natančno določenim profilom. Na eni osi je običajno več garnitur tega orodja. Os se vertikalno in horizontalno krmili z mehničnimi vreteni ali

hidravlično. Uvedba dvižnih vreten je prinesla hitrejšo prilagajanje zahtevanemu profilu, horizontalno elektronsko krmiljenje delovnih vreten pa občuten prihranek energije.

Dolžinsko in širinsko spajanje lesa je prikazala firma Dimter s svojimi avtomatiziranimi linijami. So elektronsko vodene in velikih kapacitet.

Italijanska firma MUTI je prika-

zala več modelov dolbilnih strojev z enim ali več delovnimi agregati. Model OMB I. C. M. je numerično krmiljen. So specialni stroji za dolbljenje lukenj za čepnike. Primerni so za proizvodnjo lesenih žaluzij in balkonskih vrat. Odlikuje jih natančnost toleranca 1/100 mm, kar je več kot je možno doseči s klasičnim verzičnim rezkarjem.

Sejem je bil zanimiv in za hojne obiskovalce izredno koristen.

Franc Kolenc

VTISI S SEJMA »INTERZUM«

1087 RAZSTAVLJALCEV IZ 41 DRŽAV

Interzum, imenovan tudi sejem 1000 novih patentov, je mednarodni prikaz materialov za pohišveno industrijo, izdelkov za finalizacijo notranjosti prostorov in strojev za tapetništvo.

Na več kot 100.000 m² je v Kölnu svoje izdelke predstavljalo 1087 razstavljalcev iz 41 držav in vseh kontinentov, med njimi tudi 2 predstavnika naše domovine.

Kvaliteta eksponatov od furnirja in okovja do strojev in delovnih pripomočkov je bila na visoki ravni.

okroglega lesa in globinsko impregnirani.

Pri notranjih vratih je bilo opaziti veliko zasteklenih, kljub temu, da je za okna in okovje v Nemčiji poseben sejem (Fensterban v Stuttgartu ali Karlsruhe), je bilo na Interzumu prisotnih nekaj proizvajalcev lesenih oken. Bili so predvsem taki, ki so propagirali okna po naročilu za vsak okus, vsako hišo in vsako finančno sposobnost.

V času sejma je bil 11. 5. 1985 celodnevni seminar, ki je bil razdeljen na tri področja:

1. Pravilna gradnja notranjih in zunanjih lesenih sten ter streh; referat je imel dr. Groeger.

2. Lesena okna danes, referat je imel prof. Seifert z Inštituta v Rosenheirnu, v Nemčiji še vedno sicer vodilni strokovnjak za okna.

3. Zunanje stene in fasade zgradb iz lesa in stekla.

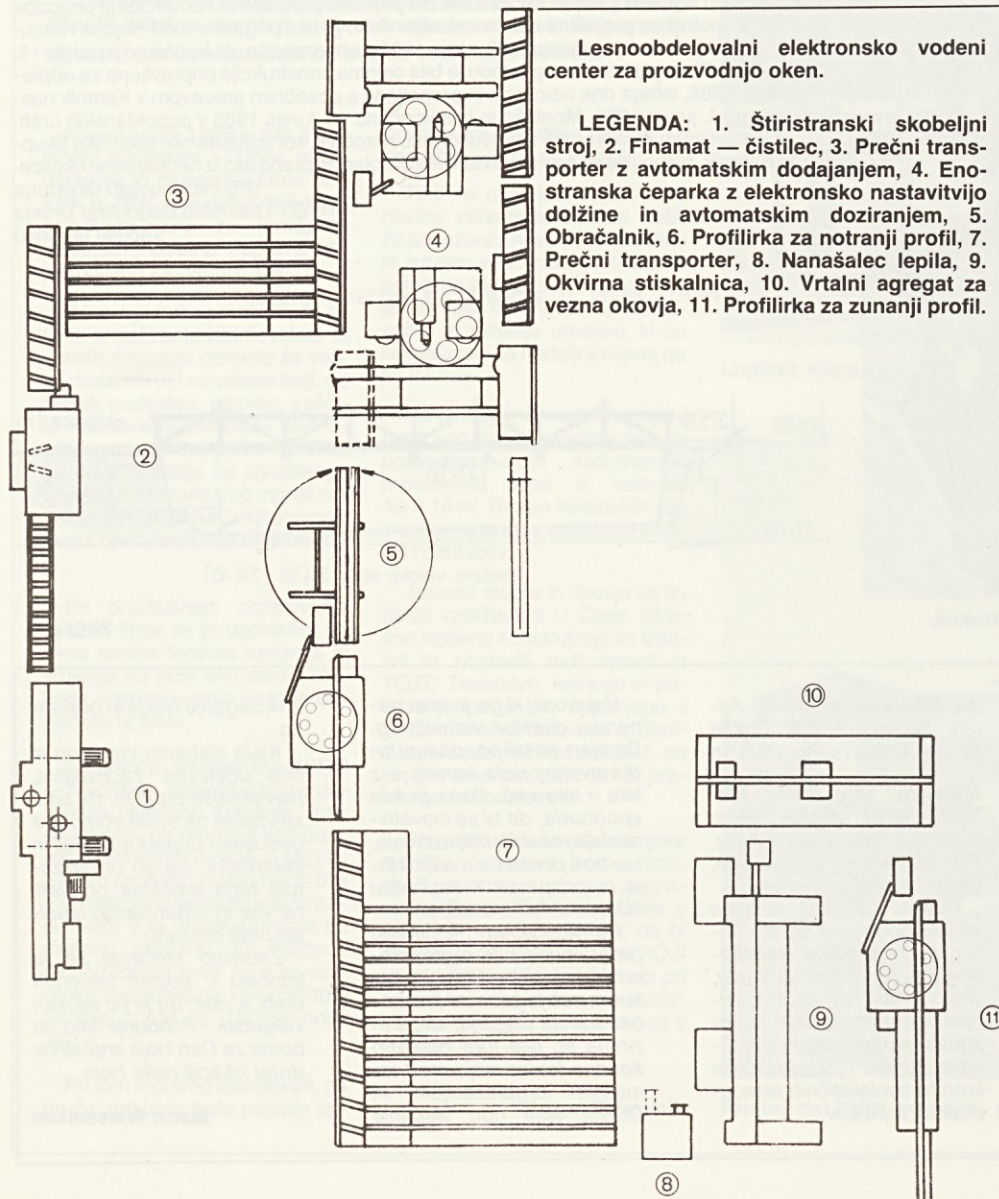
Najzanimivejši je bil referat o oknih, kjer je prof. Seifert nakazal problematiko in nekatere novosti na področju konstrukcije in izdelave oken:

- tesnjenje z dvema tesnili
- kombinacija zasteklitve (večslojno izolacijsko steklo, posamezno steklo)

- tesnjenje roletnih omaric
- toplotna zaščita oken
- obnova oken v starih zgradbah
- dimenzioniranje profilov za okna.

Svoj referat je končal z mislijo, da današnja okna še ne ustrezajo vsem zahtevam trga. Optimum razvoja okna je verjetno iskati v kombinaciji izdelave iz plastike, metala in lesa.

Stane Mesar

Lesnoobdelovalni elektronsko vodeni center za proizvodnjo oken.

LEGENDA: 1. Štiristranski skobeljni stroj, 2. Finamat — čistilec, 3. Prečni transporter z avtomatskim dodajanjem, 4. Enostranska čeparka z elektronsko nastavitvijo dolžine in avtomatskim doziranje, 5. Obračalnik, 6. Profilirka za notranji profil, 7. Prečni transporter, 8. Nanašalec lepila, 9. Okvirna stiskalnica, 10. Vrtalni agregat za vezna okovja, 11. Profilirka za zunanji profil.

Pri površinski obdelavi oplemenitenih plošč so prevladovali svetlo sivi, kot tudi pastelno modri toni. Podobni predvsem pa tudi svetli toni so prevladovali tudi pri razstavljenem blagu za tapetniške izdelke.

Razstavljeni materiali iz lesa, prevladovali so hrast, jesen, bukev in bor, so bili pretežno lakirani s prozornim lakom. Izjemno veliko je bilo razstavljenih lesenih ročajev — gumbov za pohišstvo, katerim so bili često dodani kovinski okraski, predvsem iz medenine. Pri okovju za pohišstvo je bil poleg lepih oblik in kvalitetne površinske obdelave, dan poudarek na praktičnosti in varnosti (cilindrični vložki s spremenjenim sistemom za zapiranje).

Z razstavljenimi odmičnimi sponami je možno odpiranje vrat do 175°. Okovje za predale je izdelano tako, da se po odprtju sami zaprejo, kar je zelo uporabno npr. v lekarnah.

Poleg okovja so bili razstavljeni raznovrstni pripomočki za montažo le-tega.

Pri tapetniških strojih je bilo opaziti numerično krmiljenje stroja z možnostjo dela od svile do usnja. Precej pozornosti je bilo posvečene izdelavi in dodelavi notranjih sten in podov. Za predelne stene je bilo prikazanih več različnih vgrajenih elementov. Pri podih je prevladoval lamelni parket iz hrastovine.

Dokaj široka je bila paleta izdelkov za balkone, zunanje ploščadi in terase. Prevladovali so izdelki iz masivnega, tudi

SPECIALIZIRAN SEJEM ZA ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

PRIHODNOST JE V LAHKIH STREHAH

Že ob površnem pregledu sejma »INTERZUM« smo lahko ugotovili, da je sejem zelo specializiran za zaključna dela v gradbeništvu, to je predvsem za krovsko, izolacijska ter fasaderska dela. Izpadle pa so nosilne konstrukcije streh in sten, prisotne so bile le kot sestavni del oziroma podlaga za kritino.

Kljub temu smo na sejm videli veliko zanimivih detajlov in elementov, ki sodijo k naši dejavnosti. Zelo jasno je bil opazen trend razvoja kritin in izolacij na strehah in stenah.

S sejma smo šli prepričani, da je prihodnost v zelo lahkih izvedbah streh (kritin) in enostavnih, vendar kvalitetnih izvedbah izolacijskih plasti. Les za konstrukci-

in zaradi požarne varnosti ter estetskega videza poglobljeno oziroma skrito v les.

Naše zanimanje so predvsem

lesonit — stropor — iverica, lesonit — stropor — lepenka, vezana plošča — novoterm v ogrodju — iverica itd.

Iz prikazanih konstrukcij kakor tudi prospektov je razvidno, da se posebno pri lepljenih konstrukcijah, klasičnega načina gradnje več ne uporablja. Vse temelji na strojno izdelanih tipskih elementih, ki se montirajo v izredno kratkem času.

Takšnih ali podobnih elementov na našem tržišču ni, bodo pa tudi pri nas nujno potrebni, če bomo želeli poceniti in pospešiti gradnjo. Zato bi takšne elemente morali obravnavati kot možni proizvodni program in s tem pristopiti k njegovemu razvijanju.

»INTERZUM« je največji sejem v Evropi, ki prikazuje repro materiale, polizdelke ter tehnologijo za proizvodnjo tapeciranega pohištva. Razstavljala je večina proizvajalcev šivalnih strojev ter ostale opreme.

Kot povsod so bili tudi tu prisotni veliki proizvajalci avtomatskih in programiranih strojev za veliko serijsko proizvodnjo, kakor tudi proizvajalci strojev za obrtniški način izdelave. Pri obojih pa je prisoten trend možnosti hitrega prehoda iz izdelka na drug izdelek.

To je bilo še posebno prisotno pri univerzalnih šivalnih strojih, ki so programirani in delavec le z dotikom tipke spreminja tip šivanja. Skoraj vsi stroji imajo avtomatsko rezanje niti, da so vmesni časi čim krajši.

Za našo proizvodno so nas za-

Sedežna garnitura Köln (izdelek naših tapetnikov).

nimali predvsem trije šivalni stroji, in sicer: stroj za prešivanje, univerzalni šivalni stroj z nabiranjem in stroj za robljenje.

Našo pozornost je najbolj pritegnila firma MATRAMATIC, ki je razstavljala stroje primerne za tapetniško proizvodnjo. Odlikuje jih enostavnost, majhne potrebne delovne površine in sorazmerno velike hitrosti prešivanja. Razstavljali so dve velikosti stroja, in sicer za dimenzije izdelkov 100/240 in 200/240. Stroj lahko deluje avtomatsko po šabloni ali pa brez nje za enostavnejše vzorce. Menjanje vzorcev kakor tudi delo s strojem je zelo enostavno. Šablone so izdelane iz vezane plošče in si jih lahko izdela lastnik sam.

Od ostale opreme smo se navdušili nad množico različnih tipov in izvedb strojev za stiskanje in oblačenje blazin.

Spoznali smo mnoge proizvajalce ter z njimi navezali kontakte tako, da bomo v prihodnje mnogo lažje izbirali in nabavljali tehnološko opremo.

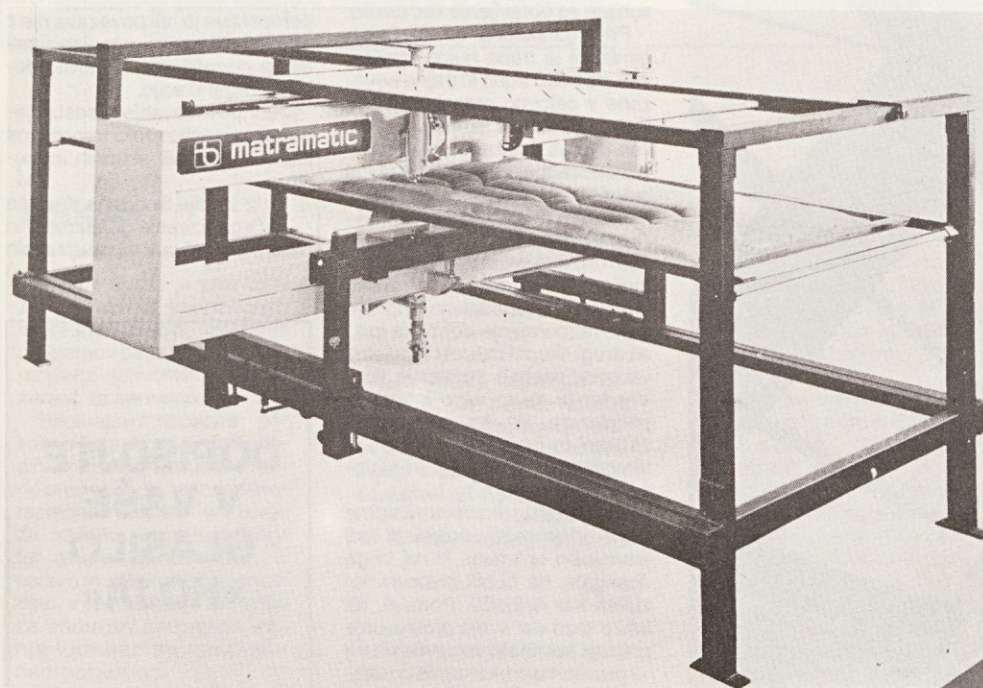
Mirko Zorčič

Montaža strešnih segmentov v funkciji nosilne konstrukcije za kritino ter hidro in toplotne izolacije.

je in ogrodja je zelo droben in v mnogih primerih lepljen. Ves nevtralni konstrukcijski les je globinsko zaščiten predvsem proti glivam in delno tudi proti insektom. Notranji vidni deli so večinoma lepljeni. Vse okovje je pri konstrukcijskih elementih pocinkano

pritegnili montažni elementi za konstrukcije, ki imajo poleg nosilne tudi izolacijske lastnosti. To so industrijsko izdelani elementi iz več plasti, ki so med seboj lepljeni v nekakšen sendvič. Najbolj pogosto so bili uporabljeni materiali:

Stroj za prešivanje blaga v tapetniški proizvodnji.

hojal

predelava lesa
ljubljana
langusova 8

**DOPISUJTE
V VAŠE
GLASILO
»HOJA«**

DOKTORSKI DVOBOJ

Ivo Perišin trdi, da je imela Hrvaška v letu 1983 višje obrestni od stopnje inflacije in se je pripravljena odpovedati celo doktoratu, če nima prav. Dr. Aleksander Bajt iz Ljubljane mu je povedal, da ne more upoštevati padec realne vrednosti denarja, ki ga daje hrvaško gospodarstvo drugim delom Jugoslavije v obliki kreditov po nižji obrestni meri od stopnje inflacije kot seštevek k obrestim za najete kredite, ampak je to ena od oblik socialistične pomoči hitrejšemu razvoju manj razvitih delov države. Pri

tem seveda Bajt ne trdi, da je ta oblika najbolj učinkovita.

Razlika v mnenjih je torej posledica različnih vhodov (to pa je naša pogosta in zelo boleča točka, ki je posledica neznanja ali v tem primeru politike do željenega stališča in cilja, ki se ga želi doseči) in je zato vsako sklicevanje na direktorja mednarodnega monetarnega fonda odveč. Pomoči se mora tisti, ki jo daje odpovedati, sicer to ni več pomoč, medtem ko mora prejemnik dobljeno pomoč pametno porabiti.

AFIRMACIJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Temeljni subjekt celovitega gospodarjenja je delovna organizacija kot samostojna samoupravna organizacija delavcev.

Organiziranje temeljnih organizacij se je pri nas začelo po sprejetju ustavnih dopolnil leta 1971. Gre torej že za nekaj več kot 13 let izkušenj. V tem času so se temeljne organizacije potrdile kot pomembna organizacijska tvorba. Predvsem je prišlo do večje neposrednosti samoupravljanja in do spremembe v strukturi oblasti v delovnih organizacijah.

Predvsem so se uveljavili kot pomembna oblika upravljanja zbori delavcev. Napori, da bi v praksi uresničili cilje ustavne koncepcije združenega dela, so nadalje vodili k razvoju samoupravnih delovnih skupin znotraj temeljnih organizacij.

V celotnem združenem delu se je število temeljnih organizacij povečevalo vse do leta 1981. Od tedaj dalje pa opazimo dvoje nasprotnih tendenc: na eni strani še nadaljevanje procesa nastajanja novih temeljnih organizacij, na drugi pa (od leta 1983 dalje) tendenco po ukinitanju temeljnih organizacij.

Ko so se temeljne organizacije ustale in začele svoje »samostojno življenje«, so se začele množično kazati dezintegracijske tendence.

Kot eden ključnih problemov se je oblikovalo vprašanje porazdelitve poslovnih funkcij med temeljno organizacijo in skupnimi službami na ravni delovne organizacije. Torej: katere poslovne funkcije naj realizira temeljna organizacija in katere (obvezno?) združuje na ravni delovne organizacije. Posebej je postalo vprašljivo neposredno nastopanje temeljnih organizacij na trgu in s tem vprašanje, kdo je temeljni subjekt gospodarjenja in organiziranje družbene reprodukcije pri nas, temeljna ali delovna organizacija. Problem doslej ni bil niti teoretično resen. Tako ustava in zakonodaja dopuščajo vse variante: temeljni subjekt gospodarjenja je lahko delovna organizacija, temeljna organizacija ali obe.

Vsekakor je postalo jasno, da stereotip »čim več temeljnih organizacij, tem bolje« ni sprejemljiv. Posebej, če želimo resnično uveljaviti tržne zakonitosti kot kriterij uspešnosti. **Novejša razmišljanja gredo v smeri »afirmacije delovne organizacije«, torej trdnjega povezovanja temeljnih organizacij v delovno.** Seveda ob odprtih možnostih, da se temeljne organizacije, ki jim to (objektivno) ne ustreza, drugače organizirajo.

V zvezi s funkcioniranjem temeljnih organizacij se je pojavljalo tudi vprašanje stroškov upravljanja. Vsako upravljanje je seveda tudi strošek (tudi upravljanje je delo). Praviloma so demokratične oblike upravljanja dražje, ker v upravljanje vključujejo več ljudi, ki zato skupno za upravljanje porabijo več časa. In če je to delovni čas, je upravljanje dražje. Vendar očitno določena stopnja dosežene organizacijske in družbene produktivnosti dela dovoljuje le določeno ceno upravljanja. Ta vidik pri nas ni bil dovolj spoštovan. Porabljenega je bilo

preveč delovnega časa za upravljanje, tudi v obliki zaposlovanja ljudi, ki so samo predstavljali samostojnost temeljnih organizacij, ničesar pa niso prispevali k večji poslovni učinkovitosti. **To je bilo mogoče, dokler je bil gospodarski položaj temeljnih in delovnih organizacij sorazmerno malo odvisen od produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja znotraj, temveč predvsem od zunanjih dejavnikov** (ekonomska politika, cene, krediti itd.).

Organiziranje in funkcioniranje temeljnih organizacij je ponovno opozorilo na pomen osebnostnih, individualnih in neformalno skupinskih vplivov. Tako znotraj organizacij samih kot tudi iz okolja.

OPTIMALIZACIJA TEMELJNIH ORGANIZACIJ

Škodljiv stereotip »čim več tozdog, tem bolje« je na srečo že preživet. Verjetno je danes bolj navzoč drug stereotip — »rešitev iz gospodarskih težav je v koncentraciji in centralizaciji odločanja«, ki vodi neposredno tudi v ukinitanje temeljnih organizacij. Tako organiziranje temeljnih organizacij, njihovo ukinitanje ali drugačno organiziranje delovnih organizacij je nujno treba strokovno utemeljiti. Že po veljavnem zakonu o združenem delu je delovna organizacija samostojna samoupravna organizacija delavcev, njeni deli pa se organizirajo kot tozdi, če izpolnjujejo po-

goje za to. Prav te pogoje pa je potrebno nadalje razviti in specificirati.

Pri odločanju o tem, ali v delovni organizaciji organizirati tozde, koliko in kakšne, je potrebno dati prednost tehnološko poslovnim kriterijem. Temeljna organizacija mora omogočiti uspešno gospodarjenje, mora pa biti tudi ustrezno povezana z drugimi temeljnimi organizacijami in strokovnimi službami v delovni organizaciji. Temeljne organizacije mora v delovno povezovati skupen interes, ki temelji na objektivni podlagi. Z organizacijskimi ukrepi je nujno maksimizirati prednosti, ki jih dajejo temeljne organizacije in obenem minimizirati njihove pomanjkljivosti.

Za lesno industrijo veljajo v glavnem ista načela kot za predelovalno industrijo v celoti. Temeljni subjekt celovitega gospodarjenja je delovna organizacija kot samostojna samoupravna organizacija delavcev. Zdi se, da v lesni industriji sicer ni splošna tendenca po velikih enovitih delovnih organizacijah. Vendar kaže omeniti izkustveno normo, da organizacije, ki imajo več kot 500—600 zaposlenih delavcev, ni več mogoče učinkovito organizirati kot enovito delovno organizacijo. Samoupravne delovne skupine so primerna oblika takšne notranje organizacije enovite delovne organizacije.

Pri tem kaže omeniti tendence k decentralizaciji v delovnih organizacijah povsod po svetu. **Gre**

Stiskalnica za polkna (Izdela Janez Sever z ekipo) je uspešno nadomestila predhodno ročno sestavljanje.

za načelo, da kaže decentralizirati vse odločitve, ki so rutinske narave na čimnižjo raven. Cilj je, da si delavci vse bolj samostojno organizirajo delo, posebej v delovni skupini. Tako se oblikuje skupinski način dela, skupina si medsebojno pomaga, plačevanje dela je skupinsko, vsak delavec je usposobljen za opravljanje več del itd.

Pri organiziranju temeljnih organizacij je treba nujno upoštevati, da bodo trdno in trajno povezane v delovno organizacijo, če jih bo povezoval skupen objektivni interes. Najzanesljivejša povezava je tehnološki in poslovni proces.

Skupen interes lahko ugotovljajo tudi skupne strokovne službe (tozdi lahko izvajajo le temeljno proizvodnjo, stransko proizvodnjo, operativno pripravo dela, razporejanje dohodka ipd.) ali drugi skupni interesi (socialna varnost, osebne povezave itd.). Vendar je za to vrsto interesov pričakovati, da so mnogo bolj začasni in labilni kot interesi, ki temeljijo na tehnologiji in skupnem poslovanju.

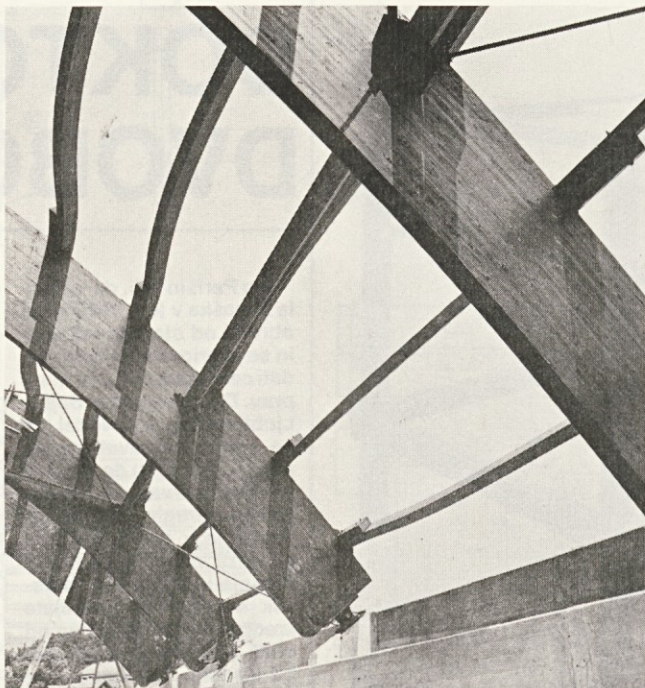
Pri tozdi komplementarne proizvodnje kaže upoštevati tudi tehnološki optimum, ki naj bi ga dosegale, da bi bili poslovni rezultati kar najboljši. Pomeni, da lahko tozdel svoje proizvodnje prodaja kot finalni proizvod na trg — praviloma prek skupne prodajne službe v delovni organizaciji. Vendar naj ta del ne bi bil poseb-

no velik, vsekakor pa manjši od 50%, da bi tozdel bil zainteresiran za združevanje v delovno organizacijo.

Za temeljne organizacije, ki so proizvodno nepovezane in ki same neposredno nastopajo na trgu, ni verjetno da bi bile trajno zainteresirane za status tozda v tej delovni organizaciji. Njihova perspektiva je, ali povezava nje z drugimi delovnimi organizacijami ali pa preraščanje v enovito delovno organizacijo.

Tudi povezovanje v sestavljeno organizacijo mora temeljiti na jasno spoznatih skupnih interesih.

(Iz študije Bogdana Kavčiča »Organiziranje gozdarstva in lesarstva v samoupravnih odnosih«)

V lepljenju lesa je naša prihodnost.

**DOPISUJTE
V VAŠE
GLASILO
»HOJA«**

BODICE

V naših trgovinah dobite vse, razen tistega česar nima-
jo!

☆

Naši nogometaši so kot vino: čim dražji so, tem slabše
tečejo!

☆

Na poti v lepšo prihodnost so se mnogi naši ljudje za-
poslili v — tujini!

☆

Od eksplozij cen smo že vsi oglušeli!

☆

Morda ne vemo kaj hočemo, vemo pa — koliko hoče-
mo!

☆

Vsi skupaj smo se znašli v velikanski čakalnici in čaka-
mo na boljši jutri!

☆

Prepozno smo začeli skrbeti za človekovo okolje. Mar-
sikdo se je že pokvaril.

☆

Izmed vseh spomladanskih čistilnih akcij je bil doslej
še najbolj uspešen — dež!

☆

Na sestankih se toliko pogovarjamo o delu, da potem
sploh ni več časa za delo

☆

Med ljubljanske zelene površine moramo šteti tudi Lju-
blanico, kajti bolj zelena že biti ne more!

☆

Nekateri se samo hvalijo, a bi se morali le zahvaljevati!

Marsikdo tudi z molkom pride do dobrega glasu!

☆

Vse trgovske poti vodijo v potrošnikov žep!

☆

Mnogi uživajo v delu ... drugih!

☆

Stabilizacija terja odrekanje, zato so se jo nekateri že —
odrekli!

☆

Imamo vse možne tedne, uvedemo še teden tistih, ki
lahko preživijo mesec z eno samo plačo!

☆

Eni bi radi vsakih pet minut prišli do svojih pet minut!

☆

Tudi tisti z naramnicami bi morali zategniti pasove!

☆

Sodeč po priznanjih, ki jih delimo, pri nas napak sploh
nismo delali!

☆

Kako naj tisti, ki vselej molčijo preidejo z besed na de-
janja!

☆

Na toplem se vsako telo širi. Znano pa je, da so fotelji še
posebno topli!

☆

Ko bi se vsi učili na napakah, bi imeli danes že vsi viso-
ko izobrazbo!

☆

Pametni popuščajo, ker so neumni premočni!

☆

Sestanki bodo veliko krajši šele takrat, ko bodo molčali
tisti, ki nimajo kaj povedati!

PREGOVORI

*Babe, pipca in konja ne
posojaj sosedu!*

☆

*Bližnja preteklost: žene in
avtomobila ne posojaj so-
sedu.*

*Sedanjest: žene in kolesa
ne posojaj sosedu!*

☆

Bolje dajati kakor jemati!

☆

*Kdor veliko govori, veliko
ve ali veliko laže!*

☆

*Lahko živi, kdor malo potre-
buje!*

☆

*Lastna škoda nas izuči,
če nam dopovedati moč ni!*

☆

Nihče ni slučajno dober!

☆

*Nikdar ni bilo tako, da bi ne
bilo kako, in nikdar ne bo
tako, da ne bo kako!*

☆

*Nikdar ni tako dobro, da bi
ne moglo biti bolje!*

IZ TISKA

V naši družbi je zelo izra-
žen pluralizem (množičnost)
interesov. Način izražanja
problemov pa je najpogosteje
konsenz (privolitev). Od tu
nemoč za spremembe.

Birokratske strukture, po-
sebnost tiste, ki so si v določe-
nih okoliščinah pridobile raz-
ne privilegije, se upirajo spre-
membam. Glasno se borijo
za zaščito samoupravljanja
ter se pri tem sklicujejo na
ustavo in zakon o združenem
delu, v resnici pa je to krinka
za ohranitev sedanjega sta-
nja, v katerem so v privilegirane-
nem položaju.

Prof. dr. Dragoje Žarkovič

**Miroslav Krleža je name-
sto volutarizem rad rekel
kar neumnost ali beda-
stoča. Rekel je tudi da so-
cializem sploh ni imun proti
neumnosti.**

**Ena naših največjih za-
blod je, da devize stalno
iščemo v Jugoslaviji. Do-
larji so vendar v Ameriki,
Funti v Angliji... ne pa v
Ljubljani ali Beogradu.**

**Marjan Starc
Mehanotehnika, Izola**

Osebni dohodki so na ravni
leta 1966.

Delo, 2. aprila 1985

V srednjeročnem planu
razvoja Jugoslavije je predvi-
deno naraščanje realnih
osebnih dohodkov do leta
1990. Da bi le bilo to res. V
srednjeročnem planu Hoje ne
predvidevamo povečanje re-
alnega osebnega dohodka.
Da bi to le ne bilo res.

Jugoslavija bi morala letos
vrniti tujim upnikom 5,5 mili-
jarde dolarjev, od tega 3,5
glavnice in 2 obresti. Pri tem
bi radi reprogramirali (odložili)
2,8 milijarde dolarjev glav-
nice in tako plačali 700 milio-
nov dolarjev glavnice in 2 mi-
lijardi dolarjev obresti.

Delo

Odlog zapadlih obveznosti
v letošnjem letu pomeni nove
obveznosti za obresti in plači-

lo glavnice v naslednjem ob-
dobju. Slovenija v letošnjem
letu pokriva uvoz z izvozom,
Jugoslavija pa dosega pribli-
žno 82% pokritja. O bodo-
čem deviznem zakonu še
vedno največ vedo in imajo
besedo tisti, ki več uvažajo
kot izvažajo.

Pojem »podjetje« izraža ti-
pično kapitalistično obliko
proizvodnje in poslovanja,
kateri temeljni konstitutivni
element je kapital, medtem
ko je za organizacijo združe-
nega dela temeljni konstitu-
tivni element delo delavcev.
Zato pojem podjetje ni več
ustrezen za naše družbene
razmere. Vendar je med pod-
jetjem in organizacijo združe-
nega dela tudi nekaj skupne-

ga, to je blagovna proizvodnja,
za katero ugotavljamo, da
je v socialistični družbi še nuj-
na.

dr. B. Kavčič

Glede na padanje realne
kupne moči je blagovne pro-
izvodnje vedno manj.

Revščina nas tepe, toda z
bogati izkušnjami.

Včasih so bili reveži posa-
mezniki, sedaj pa je to lahko
celo pojem za delovno orga-
nizacijo. V študiji o uspeš-
nosti poslovanja delovnih or-
ganizacij, ki jo je izvedla sku-
pina strokovnjakov po naro-
čilu Centralnega komiteja je
napisano, da spada Hoja
med revne delovne organiza-
cije.

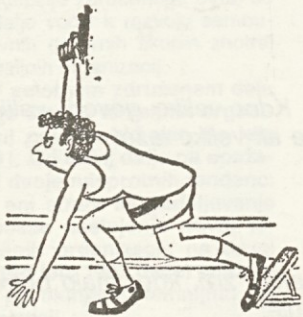
BREZ BESED

BREZ BESED

BREZ BESED

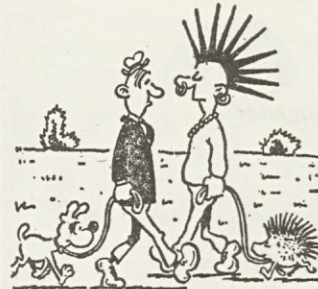
BREZ BESED

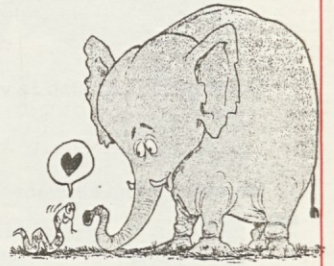
BREZ BESED

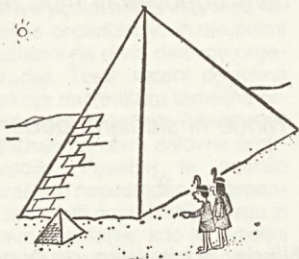
BREZ BESED

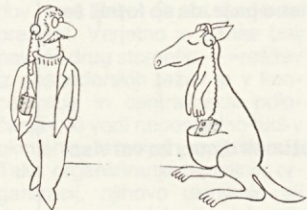
BREZ BESED

BREZ BESED

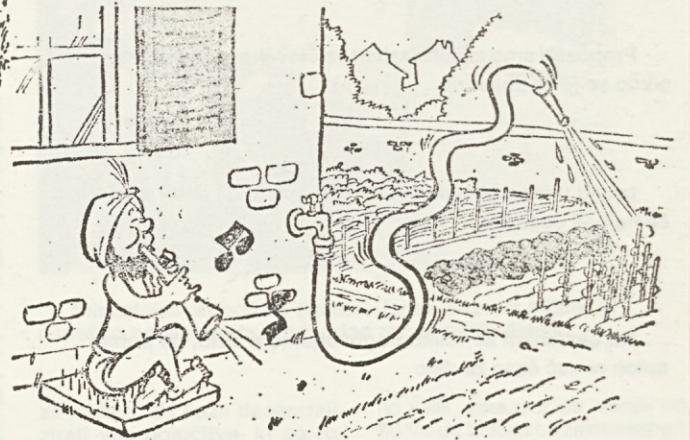
BREZ BESED

BREZ BESED

BREZ BESED

BREZ BESED

PRAV JE, DA TO VESTE

KAKO SE LAHKO LJUDEM PRIKUPIŠ

1. Iskreno se zanimaj za soljudi.

Takšen posameznik, ki se ne zanima za soljudi, ima v življenju največ težav in tudi drugim prizadeva največ gorja. Prav takšni posamezniki so bič za človeštvo.

2. Smehljaj se.

Smehljaj ne stane nič, prinese pa veliko. Ne osiromaši tistega, ki ga da in obogati tistega komur velja.

3. Upoštevaj, da je sočloveku njegovo ime najpomembnejša beseda na svetu.

Znano je, da Andrew Carnegie ni postal »kralj jekla« zato, ker bi o jeklarstvu res veliko vedel. (Številni moške okoli njega so o tem vedeli dosti več). Znal pa je ravnati z ljudmi in pav zato se je pospel tako visoko. Bil je rojen organizator in voditelj in že zgodaj je spoznal tudi to, koliko ljudje dajo na svoje ime.

4. Bodi dober poslušalec in spodbujaj druge, da govore o sebi.

Po besedah genialnega C. Eliota je najbolj važno to, da znaš osebo, s katero govoriš, pozorno poslušati, saj prav to človeku najbolj godi.

5. Govori predvsem o tistem, kar zanima sobesednika.

Theodor Roosevelt je našel za vsakega pravo besedo in pravšnjo snov za pogovor. Pred vsakim obiskom se je že vnaprej poučil o tem, kaj pričakovanega gosta posebno zanima.

6. Utruj v sočloveku občutek pomembnosti.

Vsakdo sebe šteje za pomembnega in tako nas gledajo tudi narodi. Kdor se ima za več vrednega od Japoncev, naj pomisli, da se tudi Japonci večinoma čutijo več vredne od belcev. Povprečen belec se čuti vzvišenega nad Eskimi, hkrati pa se tudi Eskimi imajo za boljše od nas. Svojemu rojaku, ki ne mara delati in samo postopa, Eskimi pravijo »belec« in s to besedo izražajo svoj prezir do lenuha.

Vsak narod se v čem čuti boljšega od drugih in prav to je glavni vir lažnega patriotizma, pa tudi vojn. In kakor je z narodi je tudi s posamezniki. Vsakdo se v čem čuti superiornega in prav zato si človekovo srce najlažje osvojiš, če mu nekako daš čutiti, da priznavaš njegovo pomembnost v njegovem majhnem svetu.

Dale Carnegie

hoja uniles

glasilo delovne organizacije »hoja« Ljubljana

»HOJA«, glasilo kolektiva HOJA - predelava lesa, Ljubljana, Langusova 8 — odgovorni urednik: Ciril Mrak — uredniški odbor: Peter Hafner, Slavko Zgonc, Ciril Mrak, dipl. ing. Albin Metez, dipl. ing. Bojan Černjavič, Anton Gabrovšek, Silvo Zupan — naklada 1200 izvodov — oproščeno prometnega davka po sklepu pristojnega organa št. 421-1/72 — tisk: Tiskarna Ljubljana